

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародного економічного аналізу та фінансів

Затверджено
на засіданні кафедри
міжнародного економічного аналізу та фінансів
факультету міжнародних відносин
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)
Завідувач кафедри: доц. Біленко Ю.І.

Силабус з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ ТА МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ»,
що викладається в межах ОПП
першого бакалаврського рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності
293 Міжнародне право

Львів 2023

Назва дисципліни	Міжнародні фінанси та міжнародні фінансові інституції
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра за якою закріплена дисципліна	Факультету міжнародних відносин; Кафедра міжнародного економічного аналізу та фінансів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	292 Міжнародне право; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Міжнародні відносини; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Міжнародна інформація; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Країнознавство; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Міжнародна безпека та кризовий менеджмент
Викладачі дисципліни	к. е. н., доц. Цапко-Піддубна О. І
Контактна інформація викладачів	olha.tsapko-piddubna@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекційних та практичних занять
Сторінка дисципліни	https://intrel.lnu.edu.ua/course/mizhnarodni-finansy-ta-finansovi-instytutsiji
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Міжнародні фінанси та міжнародні фінансові інституції» є нормативною дисципліною із спеціальності 292 Міжнародне право; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Міжнародні відносини; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Міжнародна інформація; 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Країнознавство для освітньої програми бакалаврату, яка викладається в другому/ третьому

	семестрі в обсязі 100 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою – ESTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання для того, щоб: розуміти основи функціонування міжнародних фінансових ринків та принципів діяльності міжнародних фінансових інституцій; аналізувати та інтерпретувати фінансові показники; володіння інструментарієм діяльності міжнародних фінансових інститутів та їх політики; аналізувати національні фінанси, поточний стан та перспективи від участі України у системі міжнародних фінансів. В межах курсу студенти ознайомляться як з теоретичними, так і з практичними аспектами міжнародних фінансових відносин. Зокрема, з сутністю міжнародних фінансів, фінансових ринків та сучасних фінансових інструментів. Частина курсу присвячено вивченню діяльності міжнародних фінансових організації: особливостей їхньої спеціалізації, сучасних проблем та перспектив подальшого функціонування. Особливу увагу відведено дослідженню України у системі міжнародній фінансів. У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів згідно з ОПП мають бути сформовані такі компетентності: Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК2. Базові навички управління економічною інформацією; ЗК3. Здатність проведення досліджень фінансових ринків; ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

	ЗК5. Здатність використовувати іноземну мову при проведенні досліджень; ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК7. Здатність виявляти ініціативу; ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК1. Проведення самостійного дослідження щодо аналізу фінансових показників, виявлення певних тенденцій та перспектив; СК2. Розуміння суті фінансових ринків: суб'єктів та притаманних фінансових інструментів; СК3. Вміння критично оцінювати тенденції та виявляти ризики на фінансових ринках; СК4. Розрізняти особливості діяльності міжнародних фінансових організацій; СК5. Розуміння поточного стану національних фінансів; СК6. Володіння іноземними мовами, лексикою за спеціальністю.
Мета та цілі дисципліни	Метою курсу є ознайомити студентів із функціонуванням світої фінансової системи (фінансовими ринками та фінансовими інструментами), діяльністю міжнародних фінансових організацій. Сформувати та закріпити навички студента аналізувати фінансові ринки: перспективи розвитку та ризики. Ознайомити студентів з методологією проведення наукових економічних досліджень, підготовки і написання наукових робіт.
Література для вивчення дисципліни	1. Міжнародні фінанси [тескт] навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю. Г.– Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. – 348 с.

	2. Кравчук Н.Я., Пруський О.С., Колісник О.Я. Міжнародні фінанси : Навчально-методичний посібник. У 2-х частинах. Частина 1. – Тернопіль : Vector, 2011. – 320 с. 3. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с. 4. Міжнародні фінанси : підручник [Електронний ресурс] / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О. М. Мозгового. — К.: КНЕУ, 2015. — 515, [5] с. 5. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с. 6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду – www.imf.org 7. Офіційний сайт Світового банку – www.worldbank.org/ 8. Офіційний сайт Держкомстату України – www.ukrstat.gov.ua 9. Офіційний сайт Національного банку України – www.bank.gov.ua
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій. 16 годин практичних занять та 8 годин самостійної роботи.
Очікуванні результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде:

	знати: основи функціонування міжнародних фінансових ринків та принципи діяльності міжнародних фінансових інституцій; вміти: аналізувати та інтерпретувати фінансові показники; здійснювати розрахунки по валютних операціях, управляти інвестиційними, у тім числі валютними ризиками; залучати і розміщувати тимчасово-вільні грошові кошти на міжнародному ринку капіталу; аналізувати та інтерпретувати роль та місце України у світовій фінансовій системі, взаємозв'язок національної фінансової політики із зовнішньою політикою. Програмні результати навчання (ПРН): • РН1. Знання теоретичних засад функціонування міжнародної фінансової системи; • РН2. Вміння критично оцінювати та аналізувати фінансові ринки, притаманні їм фінансові інструменти; • РН3. Визначення перспективних напрямів інвестування, врахування та управління можливими фінансовими ризиками; • Диференціація діяльності та спеціалізації міжнародних фінансових інституцій; • РН4. Вміння працювати з базою даних Світового банку для проведення самостійного наукового дослідження; • РН5. Критичне оцінювання перспектив та ризиків на фінансових ринках розвинутих країн та країн, що розвиваються; • РН6. Розуміння викликів та перспектив розвитку для України у світовій фінансовій системі.
Ключові слова	Міжнародні фінанси, міжнародні фінансові інституції, світовий фінансовий ринок, державні фінанси.
Формат курсу	Очний
Теми:	Тема 1. Вступ до курсу. Економічна сутність міжнародних фінансів. Тема 2. Склад і структура міжнародного фінансового ринку.

	Тема 3. Міжнародний ринок цінних паперів. Тема 4. Функціонування міжнародного ринку кредитних ресурсів. Тема 5 Світові валютно-фінансові системи та їх еволюція. Тема 6. Міжнародні фінансові інституції. Тема 7. Регулювання міжнародних фінансів. Тема 8. Україна у міжнародній фінансовій системі.
Підсумковий контроль, форма	Письмовий іспит в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисципліни основ економічної теорії, достатніх для сприйняття економічного категоріального апарату, розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки	1) За джерелом інформації: - Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint презентацій), лабораторні роботи, пояснення, розповідь, бесіда. - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. - Практичні: вправи. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів та колаборативне.
Необхідне обладнання	Персональні комп'ютери, доступ до мережі інтернет та програмне забезпечення Microsoft Excel.
Критерії оцінювання	Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

	Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів становить за поточну успішність – 50 балів, на іспиті – 50 балів; Сума балів поточної успішності включає в себе бали, отримані на семінарських заняттях (максимум 20), та бали за дві контрольні роботи (максимум 30). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до екзамену	1. Дайте визначення поняттю «фінанси». Що є предметом вивчення фінансів? В чому полягає суть аналітичних «стовпів» фінансів. 2. Назвіть основні критерії відмінностей національно-державних та міжнародних фінансів. Дайте їхню коротку характеристику. 3. Охарактеризуйте суб'єкти міжнародних фінансів. 4. Дайте визначення поняттю «міжнародні фінанси». 5. Які грошові відносини формують систему міжнародних фінансів? 6. Які функції міжнародних фінансів? 7. Дайте визначення поняттю «міжнародний фінансовий ринок» та опишіть структуру світового фінансового ринку. 8. Які Вам відомі канали руху міжнародних фінансів. Дайте їм коротку характеристику. 9. Що зумовило виникнення та розвиток міжнародних фінансів? (опишіть такі процеси: глобалізацію економічних зв'язків, посилення інтеграційних процесів у економічній, політичній та соціальній сферах) 10. Які процеси вважають основою становлення міжнародного фінансового ринку. охарактеризуйте їх. (опишіть такі процеси як:

міжнародний поділ праці, інтернаціоналізацією господарського життя, концентрація та централізація фінансового капіталу)

11. Дайте визначення поняттю «світовий фінансовий центр». Які критерії існують для отримання такого роду статусу. Які світові фінансові центри вам відомі та якою є спеціалізація кожного з них.

12. Валютний ринок та суб'єкти валютного ринку.

13. Дайте визначення таким поняттям: «євровалютний ринок» та «євровалюта». Чим відрізняється євродолар від долара США?

14. Операції на міжнародному валютному ринку: операцій на міжбанківському валютному ринку та біржові операції.

15. Що таке конверсійні операції? Охарактеризуйте такі форми валютних операцій як: спот, форвард та своп. Їхні схожі та відмінні риси. Обґрунтуйте для кого та з яких причин є корисним використання такого роду операцій.

16. В чому полягає відмінність між валютним ф'ючерсом та форвардом. Який з інструментів Ви б обрали з ціллю хеджування валютних ризиків? Відповідь обґрунтуйте.

17. В чому полягає відмінність між валютним ф'ючерсом та опціоном. Обґрунтуйте за яких обставин використовують такого роду строкові операції.

18. Валютна біржа. Які валютні біржі світового значення Вам відомі?

19. Що таке цінні папери?

20. Охарактеризуйте міжнародний ринок цінних паперів:

21. Охарактеризуйте міжнародний ринок акцій та опишіть притаманні йому типи фінансових інструментів.
22. Що являє собою міжнародний ринок облігацій. Які вам відомі види облігацій. В чому полягає відмінність між іноземними облігаціями та єврооблігаціями. Чи обирали б Ви облігації як інструмент для здійснення інвестицій. В які облігації Ви б інвестували? Обґрунтуйте свою відповідь.
23. В чому полягає відмінність між акціями та облігаціями. Поясніть який тип фінансових інструментів Ви обрали б для інвестування, використовуючи приклади з життя.
24. Дайте визначення поняттю «первинного публічного розміщення акцій». Які причини виходу компаній на іноземні фондові ринки та які ризики від первинного публічного розміщення акцій.
25. Міжнародний кредит та його класифікація;
26. Функції міжнародного кредиту;
27. Міжнародний фінансовий лізинг: визначення та його суть;
28. Елементи лізингової операції;
29. Об'єкт та суб'єкт лізингової операції;
30. Зовнішня заборгованість;
31. Показники, що описують зовнішню заборгованість;
32. Прямі та портфельні іноземні інвестиції;
33. Боргова криза;
34. Валютна система та її види;
35. Основні елементи національної та світової валютних систем;
36. Етапи розвитку світової валютної системи;
37. Паризька валютна система;

38. Генуезька міжнародна економічна конференція. Система золотовалютного стандарту;
39. Бреттон-Вудська валютно-фінансова система.
40. Кінгстонська (Ямайська) валютно-фінансова система.
41. Валютний курс;
42. Котирування валют;
43. Методи котирування;
44. Ринковий та номінальний валютний курс;
45. Паритет купівельної спроможності валюти;
46. Доларизація економіки;
47. МВФ та цілі його діяльності;
48. Основні напрями діяльності МВФ;
49. Критика діяльності МВФ;
50. Світовий банк та Група Світового банку;
51. Основні цілі діяльності Світового банку;
52. Критика діяльності Світового банку;
53. Монетарна політика та її знаряддя прямого та непрямого регулювання;
54. Політика кредитної рестрикції або політика "дорогих грошей": її цілі, знаряддя та наслідки;
55. Політика "дешевих грошей" або експансіоністська грошово-кредитна політика: її цілі, знаряддя та наслідки;
56. Центральний банк та його особливості;
57. Фіскальна політика: її види, знаряддя та наслідки для економіки від їхнього використання;
58. Податки та їх види;
59. Загальнодержавні податки України;
60. Місцеві податки та збори України;
61. Політика доходів;
62. Зовнішньоекономічна політика та її види;
63. Валютне регулювання;

	64. Валютні операцій, які можуть бути підпорядковані валютному регулюванню; 65. Облікова (дисконтна) політика; 66. Девізна політика; 67. Валютний демпінг; 68. Девальвація та ревальвація; 69. Криптовалюта: піраміда, мильна бульбашка чи альтернативна валюта? Негативні наслідки від майнінгу та використання криптовалют. 70. Суть та діяльність інвестиційних фондів в Україні та світі;
Опитування	Анкету-опитування з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.